

การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้ คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

สรรเสริญ เลาสถิตย*

สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Received: 2 January 2024

Revised: 6 March 2024

Accepted: 2 June 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี และ (2) ศึกษาผลการนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรไปใช้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 2,004 คน ได้มาโดยวิธีแบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัย คือ (1) กิจกรรมเสริมหลักสูตร (2) แบบประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัล (3) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t ผลการวิจัยพบว่า (1) กิจกรรมเสริมหลักสูตรประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 12 แผน เนื้อหาได้แก่ ทักษะทางสังคม การคิดเชิงบวก การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์ และ การใช้คำพูดเกลียดชัง มีผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับ ดีมาก (2) ผลการประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการได้รับกิจกรรมเสริมหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยลดลงจากระดับมากเป็นระดับน้อย และ (3) นักเรียนมัศึกษามีความพึงพอใจต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาทักษะทางสังคม นักเรียนมัธยมศึกษา การใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล

* ผู้ประสานงานหลัก; อีเมล: sunsern.lao@mail.pbru.ac.th

Extra-Curricular Activities Development for Social Skills Development to Reduce Phetchaburi Province Secondary School Students' Digital Hate Speech

Sunsern Laohasthit*

Elementary Education Program, Faculty of Education, Rajabhat Petchaburi University

Received: 2 January 2024

Revised: 6 March 2024

Accepted: 2 June 2024

Abstract

The objectives of this research were (1) to develop extra-curricular activities for enhancing social skills to reduce Phetchaburi Province secondary school students' digital hate speech, and (2) to examine the effectiveness of implementing these extra-curricular activities. This study was quasi-experimental research. Samples were 2,004 secondary school students selected by purposive sampling. Research tools consisted of 1) extra-curricular activities, 2) the hate speech usage assessment form, and 3) the satisfaction assessment questionnaire. The data were analyzed by mean, standard deviation, and t-test. The results showed that (1) extra-curricular activities consisted of 12 plans, covering social skills, positive thinking, behavior change, and hate speech usage. Its suitability assessment was at a very good level, (2) the results of a digital hate speech usage assessment before and after using extra-curricular activities were significantly different at the .05 level, reduced from high to low level, and (3) students' satisfactions toward extra-curricular activities were in the highest level.

Keywords: Extra-Curricular Activities Development, Social Skills Development, Secondary School Students, Digital Hate Speech Using

* Corresponding Author; E-mail: sunsern.lao@mail.pbru.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การแสดงออกทางความคิดเห็นอย่างเสรีบนโลกดิจิทัล กระทำได้ง่ายและรวดเร็ว ผ่านการพิมพ์ตัวหนังสือ และการ “โพส” ซึ่งผู้โพสสามารถปกปิดตัวตนที่แท้จริงโดยการใช้ชื่อปลอมได้ และยังทำให้การโพสหรือ การแสดงออกทางความคิดเห็นบนสื่อในโลกดิจิทัลเป็นไปในลักษณะขาดความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความง่ายและความรวดเร็วของการ “โพส” ทำให้ผู้โพส ขาดการพิจารณา ไตร่ตรอง ยังคิด บวกกับการถูกกระตุ้นด้วยข้อมูลที่มีลักษณะยุยง ส่งเสริมให้เกิดการใช้คำพูดเกลียดชัง ยิ่งทำให้เกิดเป็น กระแส และค่านิยม (Chaliewsak, n.d.). สื่อสังคมออนไลน์อย่าง Facebook, YouTube, Twitter หรือ TikTok เป็นสื่อที่ใหญ่ที่สุดและมีอำนาจมากที่สุดที่ผู้สื่อสารจะใช้แพร่กระจายสารแห่งความเกลียดชัง เนื่องจากสามารถสื่อสารได้ทั้งภาพและเสียงและมีผู้เข้าชมจำนวนมาก และมีการส่งต่อหรือแบ่งปันได้ง่าย (Choosaengnil, 2019)

พฤติกรรมกรรมการกลั่นแกล้งทางออนไลน์ หรือไซเบอร์บูลลี่ ซึ่งอาจมาจากความศึคะนองด้วยความตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ผ่านการใช้ข้อความ คอมเมนต์ ภาพ เสียง การใช้คำพูดที่สร้างความเกลียดชัง ไปจนถึงการแอบอ้าง ดัดแปลงข้อมูล ข้อมูลที่อยู่บนโลกออนไลน์นั้นสามารถแพร่กระจาย ทำซ้ำ และยากที่จะกำจัดให้หายไปโดยไม่เหลือร่องรอย ดังนั้นการกระทำดังกล่าวสามารถสร้างบาดแผลให้กับผู้ที่ถูกระทำ ไม่ว่าจะเป็นสร้างความหวาดกลัว ตกใจ อับอาย รู้สึกแยะ ไร้ค่า ซึมเศร้า ไม่อยากพบเจอใคร รวมไปถึงร้ายแรงที่สุดคือ ไม่อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป ดังปรากฏในข่าวให้เห็นอยู่บ่อยครั้ง การถูกกลั่นแกล้งทางออนไลน์เกิดขึ้นได้กับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลทั่วไป ศิลปิน ดารา คนมีชื่อเสียงในสังคม รวมถึงเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องให้ความใส่ใจเป็นอย่างมาก (Yuwakosol, 2022)

กลุ่มคนที่มีช่วงอายุระหว่าง 13 – 18 ปี ซึ่งได้แก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี ในอัตราร้อยละ 95 มีการใช้โซเชียลมีเดียในชีวิตประจำวัน และร้อยละ 67 มีการโพสข้อความในลักษณะการใช้คำพูดเกลียดชัง แบ่งออกเป็น การใช้คำพูดเกลียดชังใน LINE ร้อยละ 30 การใช้คำพูดเกลียดชังใน Facebook ร้อยละ 24 การใช้คำพูดเกลียดชังใน Youtube ร้อยละ 8 และการใช้คำพูดเกลียดชังในสื่ออื่น ๆ ร้อยละ 5 โดยสามารถจำแนกประเภทของคำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล ได้แก่ (1) การด่าด้วยการใช้ภาษาหยาบคาย รุนแรง ร้อยละ 43 (2) การทำให้อีกฝ่ายเป็นตัวละคร ร้อยละ 31 (3) การแบ่งพวกเขาพวกเราแยกออกชัดเจน ร้อยละ 12 (4) การยุยงให้อีกฝ่ายร่วมเกลียดชัง สนับสนุนให้ใช้ความรุนแรงกับผู้ที่เห็นต่าง ร้อยละ 8 และ (5) การรุมประณามอย่างรุนแรงด้วยกลุ่มบุคคล ร้อยละ 6 (Department of Mental Health, Ministry of Public Health, Phetchaburi Province, 2021) ข้อมูลจากศูนย์ป้องกันการฆ่าตัวตายแห่งชาติ (National Center for Suicide Prevention, 2024) รายงานจำนวนการฆ่าตัวตายสำเร็จของจังหวัดเพชรบุรี อายุ 10-19 ปี ในปี พ.ศ. 2561 เพศชาย 2 คน ปี พ.ศ. 2562 เพศชาย 3 คน ปี พ.ศ. 2563 เพศชาย 5 คน เพศหญิง 2 คน ปี พ.ศ. 2564 เพศชาย 8 คน เพศหญิง 3 คน และปี พ.ศ. 2565 เพศชาย 5 คน เพศหญิง 2 คน ข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงและความสำคัญในการหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจากการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลอย่างเร่งด่วน

การใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล ถือเป็นความบกพร่องของทักษะทางสังคมของผู้ใช้ เนื่องจากทักษะทางสังคมคือการแสดงออกผ่านคำพูดและการกระทำเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น ประกอบด้วย ทักษะการสนทนา ทักษะการสร้างมิตรภาพ และทักษะการจัดการความโกรธ ซึ่งผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมย่อมที่จะมีสติ มีทักษะจัดการกับการใช้คำพูดของตนเองในโลกดิจิทัลได้ (Nilyam, 2021) ทักษะสังคมเป็นกลุ่มของทักษะต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างกัน ในสังคม อันได้แก่ ทักษะการสื่อสาร การพูด การฟัง การทำงานร่วมกันเป็นทีม ฯลฯ รวมทั้ง

ความสามารถในการเข้าใจถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย กฎกติกาต่าง ๆ ในสังคม ทักษะสังคมจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ โดยการฝึกฝนทักษะสังคมสามารถเริ่มต้นได้ตั้งแต่วัยเด็ก เริ่มจากการสังเกต เรียนรู้ โดยโรงเรียนจัดเป็นสนามฝึกภาคปฏิบัติขั้นดี ในการพัฒนาทักษะการเข้าสังคมของเด็ก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสร้างมิตรภาพความเป็นเพื่อน การปฏิบัติต่อครูอาจารย์ และการเรียนรู้จักกฎเกณฑ์ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาไปสู่การเคารพในกฎเกณฑ์ของสังคมต่อไปในอนาคต (Charoenwongsak, 2018)

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมภายในโรงเรียน โดยกิจกรรมเสริมหลักสูตรเหล่านี้สามารถถูกกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมได้หลายหลายขึ้นอยู่กับสถานการณ์และจุดเน้นของแต่ละโรงเรียน เมื่อโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรีมีการกำหนดให้กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะทางสังคมให้นักเรียนของตนเอง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี จะสามารถได้รับการพัฒนาและลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลได้อย่างเป็นรูปธรรม

ด้วยเหตุนี้ การบรรจุกิจกรรมพัฒนาทักษะทางสังคมให้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี จะทำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีทุกคนได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคม เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคม สามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ ซึ่งจะเป็นการลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรีได้ในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วยกระบวนการสำคัญ ได้แก่ (1) การศึกษาปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับผู้เรียน ที่สามารถเข้าไปแก้ไขได้ด้วยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับผู้เรียน (2) การกำหนดหัวข้อความรู้หรือทักษะของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ต้องสอดคล้องกับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นกับนักเรียน (3) การกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร (4) การกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน วิธี จัดกิจกรรมให้ความรู้หรือทักษะแก่นักเรียน (5) การกำหนดรูปแบบการประเมินผลนักเรียน และ (6) การกำหนดปัจจัยสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. การวัดประเมินทักษะทางสังคม พัฒนาแบบประเมินเพื่อคัดกรองและระบุปัญหาทักษะทางสังคมนักเรียน แบ่งเป็น 3 หัวข้อย่อย คือ พฤติกรรมทางสังคมที่ครูพึงพอใจ พฤติกรรมทางสังคมที่เพื่อนพึงพอใจ และพฤติกรรมการปรับสภาพของโรงเรียน แต่ละหัวข้อย่อยมี 16 คำถาม รวมทั้งหมด 43 คำถาม ประเมินโดยมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ท 5 ระดับ คือ “ไม่เคยทำเลย” ถึง “ทำเป็นประจำ” Riggio (1989) พัฒนาแบบสำรวจทักษะทางสังคมเพื่อวัดทักษะการสื่อสารทางสังคมขั้นพื้นฐานใน 2 ลักษณะ คือการสื่อสารทางสังคมโดยใช้ภาษาพูดและไม่ใช้ภาษาพูด และความสามารถทางสังคม ประกอบด้วยข้อคำถาม 90 ข้อ เป็นแบบรายงานตนเองซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ไม่เหมือนฉันเลย เหมือนฉันเล็กน้อย เหมือนฉัน เหมือนฉันมาก และเหมือนฉันอย่างแน่นอน

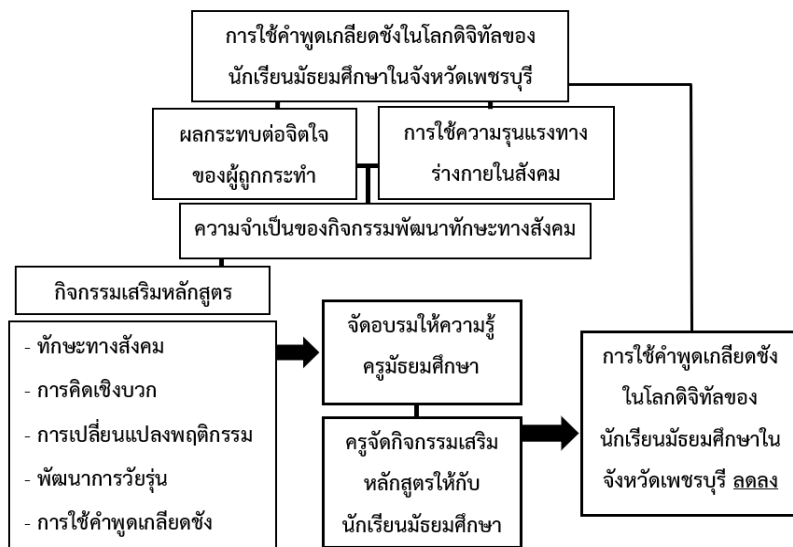
Baosuwan (2015) พัฒนาแบบวัดทักษะทางสังคม ชนิดประเมินตนเอง ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ จริงมากที่สุด จริงจริงเป็นบางครั้ง และไม่จริง ซึ่งครอบคลุมทักษะทางสังคม 6 ด้าน ด้านละ 3 ข้อ รวมทั้งสิ้น 18 ข้อ

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการประเมินทักษะทางสังคม ผู้วิจัยสรุปแนวทางในการประเมินทักษะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ และจัดทำเป็นแบบประเมินตนเองซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ทำบ่อยมาก ทำบ่อย ทำน้อย ทำน้อยมาก และ ไม่เคยทำเลย

3. พฤติกรรมมนุษย์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ การรับรู้และตอบสนองของเจตคติและสติปัญญา (2) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน บุคคลที่มีชื่อเสียง ดารา นักร้อง นักแสดง รวมถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ และ (3) ปัจจัยด้านสถานการณ์และสิ่งกระตุ้นอื่น ๆ ได้แก่ กระแสนิยมแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สื่อ (สังคมออนไลน์) รวมถึงการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมสถานการณ์ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นบุคคลและไม่ใช่มนุษย์ซึ่งอยู่สภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม (Chandaeng, 2019) สำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ สามารถกระทำได้ตามทฤษฎีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือ Stage of Change Model ซึ่งมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ ระยะที่ 1 ระยะก่อนการคิดหรือยังไม่สนใจปัญหา (Precontemplation) ระยะที่ 2 ระยะเริ่มคิดเริ่มตัดสินใจหรือขึ้นลงเล็งใจ (Contemplation) ระยะที่ 3 ระยะการเตรียมตัวหรือขึ้นตัดสินใจและเตรียมตัว (Preparation) ระยะที่ 4 ระยะการสร้างพฤติกรรมใหม่ หรือขึ้นลงมือปฏิบัติ (Action) ระยะที่ 5 ระยะการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมใหม่หรือขึ้นกระทำต่อเนื่อง (Maintenance) และระยะที่ 6 ขั้นสิ้นสุด (Termination) (Panichakul and Samranbua, 2013)

4. การใช้คำพูดเกลียดชัง (Hate Speech) มีรูปแบบและประเภทที่แตกต่างกันตามบริบททางสังคม เป็นการแสดงออกในลักษณะยุยงหรือส่งเสริมความเกลียดชังและอคติต่อกลุ่มบุคคลหรือปัจเจกบุคคล โดยมีมุ่งไปที่ “ฐานของอัตลักษณ์” ซึ่งอาจติดตั้งมาแต่ดั้งเดิมหรือภายหลัง เกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนา สีผิว สถานที่เกิด ที่อยู่อาศัย อุดมการณ์ทางการเมือง อาชีพ เพศสภาพ หรือ ลักษณะอื่นที่สามารถทำให้ถูกแบ่งแยกได้ การแสดงออกซึ่งความเกลียดชังอาจเป็นการสื่อสารซึ่งหน้ากับเหยื่อ หรือสื่อสารผ่านโลกออนไลน์ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์หรือ อีเมล ทั้งที่เป็นคำพูด ตัวอักษร ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ เพลง และการสื่อความหมายในเชิงสัญลักษณ์อื่น ๆ ทั้งที่เป็นการผลิตขึ้นมาใหม่ การผสมผสานเนื้อหาใหม่กับเนื้อหาที่มีการผลิตไว้แล้ว เข้าถึงได้ โดยมีเทคโนโลยีเครือข่ายหรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากสามารถสื่อสารได้ทั้งภาพและเสียง และมีผู้เข้าชมจำนวนมาก ส่งต่อหรือแบ่งปันได้ง่าย โดยมีรูปแบบของการใช้คำพูดเกลียดชัง ดังนี้ (1) การด่าด้วยการใช้ภาษาหยาบคาย รุนแรง ดูถูกเหยียดหยาม (2) การสร้างความเข้าใจผิด การโน้มน้าวใจชักจูงให้เชื่อถ้อยข้อมูลผิด (3) การนิยามคนอื่น ในเชิงลดคุณค่า ทำให้มีความหมายเชิงลบ กลายเป็นตัวตลก (4) การสื่อสารที่สร้างความรู้สึกแบ่งฝักแบ่งฝ่าย แบ่งพวกเขาพวกเราแยกออกชัดเจน (5) การสื่อความหมายปฏิเสธการอยู่ร่วมกัน การกีดกันออกจากสังคม (6) การตีตราประทับภาพเหมารวมตายตัวในเชิงลบ (7) การยุยงปลุกปั่น ปลุกระดมให้ผู้อื่นร่วมเกลียดชังสนับสนุนให้ใช้ความรุนแรงกับผู้ที่เห็นต่าง และ (8) การระดมกำลังไล่ล่า ชุ่คุกคาม การลงทัณฑ์ทางสังคม รุมประณามอย่างรุนแรงด้วยกลุ่มบุคคล (Child and Youth Media Institute, 2020)

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีผลการประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรม แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ซึ่งไม่มีกลุ่มควบคุม แต่จะมุ่งเน้นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ (Intervention Activities) ที่คาดว่าจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมที่ศึกษา โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดก่อน-หลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-6 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 21,050 คน

ตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาที่ 1-6 จังหวัดเพชรบุรี ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย หรือการประมาณจากจำนวนประชากร (Srisa-ard, 1992) ดังนี้

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ 15-30 %

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน 10-15 %

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น 5-10 %

จำนวนประชากรในครั้งนี้คือ 21,050 จึงใช้เกณฑ์ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 5-10 % ทำให้ได้จำนวน กลุ่มตัวอย่าง 2,004 คน ซึ่งมาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยเป็นนักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนกับครูจำนวน 70 คน จาก 23 โรงเรียนที่สมัครเข้ารับการอบรมให้ความรู้ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นนักเรียนที่มีและไม่มีพฤติกรรมการใช้คำพูดเกลียดชัง

เครื่องมือวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 12 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 การประเมินการใช้ คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของตนเอง กิจกรรมที่ 2 ความโหดร้ายของ คำพูดเกลียดชัง กิจกรรมที่ 3 แล้วไงต่อ? กิจกรรมที่ 4 สื่อยอดนิยม ดิจริงไหม กิจกรรมที่ 5 ยิงด้นะ ที่... กิจกรรมที่ 6 มันเยียมมากเลย กิจกรรมที่ 7 ข้อความส่งพลังใจ กิจกรรมที่ 8 เพื่อนรัก กิจกรรมที่ 9 บันทึกที่รักของฉัน กิจกรรมที่ 10 ฉันรัก ฉันขอบคุณ ฉันขอโทษ ฉันให้อภัย กิจกรรมที่ 11 การประเมินการใช้ คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของตนเอง กิจกรรมที่ 12 ยกย่องคนดี

2. แบบประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล ประกอบด้วย การประเมิน พฤติกรรมการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล และ ทศนคติต่อการใช้คำพูดเกลียดชัง ใช้แบบประเมินนี้กับกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

3. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร ใช้แบบประเมินนี้กับกลุ่มตัวอย่าง หลังการได้รับการจัดกิจกรรมกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ทำการประเมินความเหมาะสม และประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของเครื่องมือวิจัยโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน การใช้คำพูดเกลียดชังจำนวน 2 ท่าน ด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจำนวน 2 ท่าน และ ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจำนวน 1 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลตามแบบแผนการทดลอง คือ การประเมินก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยใช้แบบประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล

2. การเก็บข้อมูลด้านความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการประเมินภายหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าทางสถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษา และแบบประเมินความพึงพอใจ เพื่ออธิบายการประเมินคุณภาพของกิจกรรม และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ $t - test$ (Paired Difference for Means Test)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 12 กิจกรรม ประกอบด้วย

1.1 จุดประสงค์หลักของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

1.2 เนื้อหาสาระของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ (1) ทักษะทางสังคม (2) การคิดเชิงบวก (3) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมนุษย์ และ (4) การใช้คำพูดเกลียดชัง

1.3 รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติ

1.4 แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวนทั้งสิ้น 12 แผน สำหรับการจัดการเรียนรู้ 12 กิจกรรม

1.5 รูปแบบและวิธี การวัดและประเมินผลผู้ใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ (1) การประเมินการใช้ คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล ของผู้ใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร ก่อนและหลัง การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยการ ทำแบบประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล จำนวน 1 ชุด (2) การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมเสริม หลักสูตร

การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยใช้ค่าดัชนีความเหมาะสม โดย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน รายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

รายการประเมิน / ส่วนประกอบของหลักสูตร	สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{x}$	S.D.
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5		
กิจกรรม 1 : การประเมินการใช้ คำพูดเกลียดชังในโลก ดิจิทัลของตนเอง (ครั้งที่ 1)	5	4	5	3	5	4.4	0.89
กิจกรรม 2 : ความโหดร้ายของ คำพูดเกลียดชัง	5	4	4	4	4	4.2	0.45
กิจกรรม 3 : “แล้วไงต่อ?”	5	4	5	4	5	4.6	0.55
กิจกรรม 4 “สื่อยอดนิยม....ดีจริงไหม”	4	4	5	4	5	4.4	0.55
กิจกรรม 5 : “ยังดีนะ ที่...”	5	4	5	4	5	4.6	0.55
กิจกรรม 6 “มันเยี่ยมมากเลย”	5	4	5	4	5	4.6	0.55
กิจกรรม 7 “ข้อความส่งพลังใจ”	5	4	5	5	5	4.8	0.45
กิจกรรม 8 “เพื่อนรัก”	2	4	5	5	5	4.2	1.30
กิจกรรม 9 “บันทึกที่รักของฉัน”	5	3	5	4	5	4.4	0.89
กิจกรรม 10 “ฉันรัก ฉันขอบคุณ ฉันขอโทษ ฉันให้อภัย”	4	5	5	4	5	4.6	0.55
กิจกรรม 11 : การประเมินการใช้ คำพูดเกลียดชังในโลก ดิจิทัลของตนเอง (ครั้งที่ 2)	3	4	5	3	5	4	1.00
กิจกรรม 12 “ยกย่องคนดี”	5	4	5	5	5	4.8	0.45
รวม	4.52	3.98	4.88	4.08	4.92	4.48	0.67

จากข้อมูลตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 12 แผน จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 หมายถึง กิจกรรมเสริมหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับดีมาก

2. ผลการทดลองใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชัง ในโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผลการประเมินผลการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินผลการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล

แบบทดสอบ	คะแนน เต็ม	คะแนน Pretest		คะแนน Posttest		n	t-test	p
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
การใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัล	50	40.97	1.21	19.32	1.05	2,004	1.65	0.00**
ทัศนคติต่อการใช้คำพูดเกลียดชัง	24	-12.27	1.13	11.39	1.06	2,004	1.65	0.00**

** $p < .05$

จากข้อมูลตารางที่ 2 สรุปได้ว่า (1) การใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียน ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางค่าสถิติที่ .05 โดยก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนเป็นผู้ใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับมาก และหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนเป็นผู้ใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับน้อย (2) การประเมินทัศนคติต่อการใช้คำพูดเกลียดชัง พบว่า ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางค่าสถิติที่ .05 โดยก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ต้องต่อใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับน้อย และหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ต้องต่อใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับมาก

2.2 ผลการวัดและประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตร ภายหลังการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 หมายความว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อ 12 กิจกรรมโดยรวม ในระดับมากที่สุด

ภายหลังการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนภายในโรงเรียนเรียบร้อยครบทั้ง 12 กิจกรรมแล้วนั้น ผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์พูดคุยกับนักเรียนมัธยมศึกษา ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า ก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนใช้คำพูดเกลียดชังทั้งในโลกดิจิทัลและในโลกความเป็นจริง โดยลักษณะของคำพูดเกลียดชัง แบ่งออกเป็น (1) การด่าด้วยคำพูดหยาบคาย แก่บุคคลที่ไม่ชอบ หรือทะเลาะกัน (2) การใช้คำหยาบคาย เพื่อแฉว หยอกล้อกันในกลุ่มเพื่อนสนิท (3) การล้อเลียนเรื่องเพศสภาพ และสภาพร่างกาย (4) การใช้คำพูดหยาบคาย เพื่อระบายความโกรธ แค้น เกี่ยวกับเกมกีฬา หรือ สถานการณ์ในสังคมที่ปรากฏเป็นข่าวในสื่อโซเชียลต่าง ๆ และภายหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนมีความเข้าใจถึงผลที่เกิดขึ้นทั้งต่อผู้ที่ได้รับคำพูดเกลียดชัง และผู้ที่ใช้คำพูดเกลียดชัง ซึ่งเป็นผลมาจากการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูจัดขึ้น ทำให้การใช้คำพูดเกลียดชังทั้งในโลกดิจิทัลและในโลกความเป็นจริงของนักเรียนมัธยมศึกษาลดลง

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อลดการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า (1) กิจกรรมที่พัฒนาขึ้นจำนวน 12 กิจกรรมมีรายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรม และสื่อประกอบการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน ในทุกกิจกรรมมีการสร้างสถานการณ์จำลองที่

เกิดขึ้นภายในโรงเรียนจริง ซึ่งนักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้ที่ได้ไปใช้กับสถานการณ์จริงในโรงเรียนเพื่อเป็นการฝึกฝนพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Charoenwongsak (2018) ที่พบว่า โรงเรียนควรเป็นสนามฝึกภาคปฏิบัติในการพัฒนาทักษะการเข้าสังคมของเด็ก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสร้างมิตรภาพความเป็นเพื่อน การปฏิบัติต่อครูอาจารย์ และการเรียนรู้จักกฎเกณฑ์ของโรงเรียน เพื่อพัฒนาไปสู่การเคารพในกฎเกณฑ์ของสังคมต่อไปในอนาคต (2) กิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรมมีการจัดลำดับเนื้อหาอย่างชัดเจน โดยเริ่มจากการเรียนรู้และเข้าใจในลักษณะของการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัล การเข้าใจถึงจิตใจของผู้ถูกระทำหรือผู้ได้รับคำพูดเกลียดชัง การคิดบวกเพื่อเพิ่มความฉลาดทางอารมณ์เพื่อลดการเกิดอาการซึมเศร้าของตนเอง รวมทั้งลดการตอบโต้เมื่อได้รับคำพูดเกลียดชังและการพัฒนาตนเองเป็นผู้ให้คำพูดสร้างกำลังใจแก่ผู้อื่น ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ที่ได้สังเคราะห์จาก Panichakul and Samranbua (2013) พบว่า ระยะที่ 1 ระยะก่อนการคิดหรือยังไม่สนใจปัญหา (Precontemplation) ระยะที่ 2 ระยะเริ่มคิดเริ่มตัดสินใจ หรือขั้นลังเลใจ (Contemplation) ระยะที่ 3 ระยะการเตรียมตัวหรือขั้นตัดสินใจและเตรียมตัว (Preparation) ระยะที่ 4 ระยะการสร้างพฤติกรรมใหม่ หรือขั้นลงมือปฏิบัติ (Action) ระยะที่ 5 ระยะการคงไว้ซึ่งพฤติกรรมใหม่หรือขั้นกระทำต่อเนื่อง (Maintenance) และระยะที่ 6 ขั้นสิ้นสุด (Termination) (3) กิจกรรมทั้ง 12 กิจกรรมนี้สามารถพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนได้จริง โดยเฉพาะทักษะการควบคุมอารมณ์ของตนเอง และทักษะการคิดบวก ซึ่งมาจากแนวคิดของ Nilyam (2021) และ Charoenwongsak (2018) ที่เชื่อว่า การใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัล ถือเป็นความบกพร่องของทักษะทางสังคมของผู้ใช้ และทักษะสังคมจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ ซึ่งผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมย่อมที่จะมีสติมีทักษะจัดการกับการใช้คำพูดของตนเองในโลกดิจิทัลได้ รวมทั้งในงานวิจัยของ Praekitthammachai (2012) เรื่อง ผลของการปรับพฤติกรรมเพื่อลดความก้าวร้าวของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง พบว่าโปรแกรมการปรับพฤติกรรมเพื่อลดความก้าวร้าวของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางสังคมของวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้มีการรับฟังและแสดงความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

2. ผลการทดลองใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ลักษณะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้ง 12 กิจกรรมของครูทั้ง 23 โรงเรียน มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป สามารถสรุปเป็น 3 ลักษณะได้ คือ (1) การแยกจัดครั้งละ 1 กิจกรรมในคาบแนะแนวของทุก ๆ สัปดาห์ จนครบ 12 กิจกรรม โดยการจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้ ทำให้นักเรียนได้รับการฝึกพฤติกรรมใหม่เพื่อทดแทนพฤติกรรมเก่าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ที่จำเป็นต้องมีการปฏิบัติพฤติกรรมใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อลบพฤติกรรมเก่าอย่างถาวร (2) การรวมกิจกรรมที่ใช้เวลาไม่มาก จำนวน 2-3 กิจกรรม แล้วจัดใน 1 คาบเรียน โดยใช้คาบว่างของนักเรียนในแต่ละสัปดาห์ จนครบ 12 กิจกรรม การจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบที่ 1 แต่ใช้จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมน้อยกว่า เนื่องจากเวลาที่ครูมีเวลาในการจัดกิจกรรมไม่มากพอที่จะ 1 กิจกรรมต่อ 1 คาบเรียนได้ อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมรูปแบบนี้ยังคงสร้างความต่อเนื่องในการปฏิบัติพฤติกรรมใหม่ให้กับนักเรียนได้ (3) การรวม 12 กิจกรรม เพื่อจัดต่อเนื่องรวมกัน และใช้เวลาในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน ตั้งแต่ 8.30 น. – 15.30 น. เป็นระยะเวลา 2 วัน เนื่องจากครูไม่สะดวกที่จะจัด 1 กิจกรรมต่อ 1 คาบเรียน และต่อเนื่องทุกสัปดาห์ได้ การจัดกิจกรรมในรูปแบบนี้จะมีความต่อเนื่องของการปฏิบัติพฤติกรรมใหม่ ในลักษณะการต่อเนื่องของกิจกรรม โดยนักเรียนได้ฝึกฝนปฏิบัติพฤติกรรมใหม่อย่างต่อเนื่องกิจกรรมต่อกิจกรรม ไปจนครบ 12 กิจกรรม แต่จะขาดความต่อเนื่องในด้านเวลา

3. การศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียนเป็นผู้ใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับมาก และมีผลการประเมินทัศนคติต่อการใช้คำพูดเกลียดชังบน

โลกดิจิทัลของนักเรียนในระดับน้อย ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากการสัมภาษณ์นักเรียน และครูมัธยมศึกษา ที่พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับมาก และมีทัศนคติที่มีต่อการใช้คำพูดเกลียดชังที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นผลมาจากการทำตามหรือการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่พบเห็นได้บ่อยในสื่อโซเชียลต่าง ๆ สอดคล้องกับ Chandaeng (2019) ที่ได้พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ประกอบด้วย 3 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้วยจิตวิทยา ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสถานการณ์และ สิ่งกระตุ้นอื่น ๆ โดยปัจจัยด้านสังคมในกลุ่มปฐมภูมิ ได้แก่ ครอบครัวและเพื่อนสนิท ซึ่งเพื่อนเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากทั้งด้านทัศนคติและการปฏิบัติตน ส่วนปัจจัยด้านสังคมในกลุ่มทุติยภูมิ ได้แก่ บุคคลที่มีชื่อเสียง ดารานักแสดง เป็นต้น โดย Office of Health Information Systems Development (2013) ระบุว่า สาเหตุหลักของพฤติกรรมเลียนแบบโซเชียล คือการเติบโตของวัยรุ่นปัจจุบัน เด็กวัยรุ่นช่วงอายุตั้งแต่ 12-19 หรือแม้แต่ 20 ปีตอนต้น จะเติบโตมาในครอบครัวเดี่ยวอันประกอบไปด้วย พ่อ แม่ ลูก ลักษณะพิเศษคือ พ่อแม่จะต้องไปทำงาน ทำให้ลูกไม่มีต้นแบบ เมื่อลูกเติบโตมากับทีวีและอินเทอร์เน็ต จึงมีดาราดาราและพฤติกรรมของบุคคลในข่าวทั่วไปทางทีวีและอินเทอร์เน็ตเป็นต้นแบบ ส่วนค่าเฉลี่ยผลการประเมินการใช้คำพูดเกลียดชังในโลกดิจิทัลของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนเป็นผู้ใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับ น้อย และผลการประเมินทัศนคติต่อการใช้คำพูดเกลียดชัง หลังการจัดกิจกรรม พบว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนได้รับการฝึกฝนพัฒนาทักษะทางสังคมอย่างต่อเนื่อง นักเรียนได้รับรู้และเข้าใจถึงความทุกข์ทรมานทางจิตใจของคนที่ได้รับข้อความเกลียดชัง ที่ส่งผลต่อปัยการการทำร้ายร่างกายตนเองและผู้อื่น ทำให้ตนเองไม่ยอมรับและไม่ต้องการเป็นผู้ส่งข้อความเกลียดชังให้กับผู้อื่น รวมทั้งนักเรียนได้รู้จักการแบ่งปันความรักให้แก่กันและกันกับเพื่อนร่วมโรงเรียนมากขึ้น ผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ส่ง หรือโพสต์ข้อความให้กำลังใจ ลงในโลกดิจิทัลจริง ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความประทับใจและซาบซึ้งใจต่อการเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับข้อความสร้างพลังใจ กอปรกับการได้รับแรงเสริมจากการยกย่องอย่างเป็นทางการผ่านการมอบเกียรติบัตรเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมครบหลักสูตร พฤติกรรมการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ได้รับการทดแทนด้วยพฤติกรรมใหม่ที่เป็นผู้มีความฉลาดทางอารมณ์ แบ่งปันความแก่ผู้อื่นด้วยการใช้คำพูดให้กำลังใจ ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Eimsuphasit (2006) ที่พบว่าพฤติกรรมมนุษย์ คือการแสดงออกเพื่อตอบสนองหรือโต้ตอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยที่ผู้อื่นสามารถสังเกตได้ ดังนั้นสิ่งเร้าหรือแรงเสริมที่เหมาะสม จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งตามที่ต้องการได้

นอกจากนี้ ยังมีข้อค้นพบที่สำคัญ ได้แก่ ครูผู้จัดกิจกรรมให้กับนักเรียนคือตัวแปรที่สำคัญของความสำเร็จของกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้ ครูจำเป็นต้องได้รับการอบรมความรู้ในการจัดกิจกรรม เพื่อเตรียมตัวก่อนจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน ในด้าน (1) การเป็นผู้มีทักษะ ชื่นเชิงในการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นเกม สามารถสร้างความสนุกสนานให้กับกิจกรรมที่จัดขึ้น (2) ความเข้าใจในพฤติกรรมวัยรุ่น เพื่อการเข้าถึงและการเปิดใจรับของนักเรียนวัยรุ่น และ (3) การใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรม ซึ่งมีความหลากหลาย ทั้งในลักษณะของกระดาษแผ่น post-it โฟลเดอร์ ภาพถ่าย เสียง รวมทั้งแอปพลิเคชันต่าง ๆ ในโทรศัพท์ ซึ่งล้วนมีความจำเป็นที่ครูต้องเรียนรู้และศึกษาก่อนนำไปใช้จริง การจัดอบรมให้กับครูด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตร 12 กิจกรรมเหมือนกับกิจกรรมสำหรับนักเรียนนั้น ทำให้ครูได้ศึกษาทั้งบทบาทของผู้ดำเนินกิจกรรมและบทบาทของผู้ได้รับการจัดกิจกรรมซึ่งทำให้ครูเข้าใจและดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้ง 12 กิจกรรมให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ Lueangsophaphan and Chomphucome (2023) เรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริม

ความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยพบว่า ครูผู้สอนคือบุคคลสำคัญของความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน โดยครูต้องศึกษารายละเอียดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อย่างเข้าใจทุกขั้นตอนทั้งก่อนและระหว่างการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 หากต้องการให้ครูมัธยมศึกษาได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนี้อย่างเต็มที่ตามแผนดำเนินกิจกรรมที่กำหนด ผู้บริหารโรงเรียนและครูจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการจัดหาวิธีการที่จะช่วยลดการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษา และสร้างความร่วมมือกันอย่างเป็นระบบโดยการสั่งการ การกำกับติดตาม และการเอื้ออำนวย สนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน

1.2 ผู้จัดกิจกรรม จำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนครบทั้ง 12 กิจกรรม และเรียงลำดับกิจกรรมตามที่แผนการจัดกิจกรรมกำหนดไว้ รวมทั้งควรแบ่งการดำเนินกิจกรรมให้ได้ครบ 1 กิจกรรมต่อ 1 ครั้งใน 1 สัปดาห์ต่อเนื่องเป็นระยะเวลารวมทั้งสิ้น 12 สัปดาห์จึงจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ต้นสังกัดของโรงเรียน เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรเข้ามามีบทบาทในลักษณะการมอบนโยบายในการลดการใช้คำพูดเกลียดชังบนโลกดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาให้แก่โรงเรียนในสังกัด รวมทั้งเพิ่มการเผยแพร่ผลการดำเนินการให้กับผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไปรับทราบ

1.4 ในการดำเนินจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน ครูผู้เป็นวิทยากรหรือผู้จัดกิจกรรม ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดเกลียดชัง เช่น การทำให้อาย การล้อเลียน รวมทั้งการต่อว่าหรือทำโทษนักเรียนหากนักเรียนแสดงคำพูดเกลียดชังออกมา โดยครูควรใช้คำพูดให้กำลังใจ และให้ความรักความอบอุ่นความรู้สึกปลอดภัยให้กับนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายในโรงเรียนเพื่อแก้ปัญหาด้านอื่น ๆ ของนักเรียน เช่น ปัญหาการใช้สิ่งเสพติด และปัญหาการใช้ความรุนแรง

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาวิธีการลดการใช้คำพูดเกลียดชังของ กลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง หรือสื่อ

เอกสารอ้างอิง

- Baosuwan, R. (2015). *Developing social and emotional skills of first-year high school students in a gifted classroom through cooperative learning*. Thesis of the Degree of Master of Education. Bangkok: Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Chaliewsak. K. (n.d.). *Teaching Materials for Developmental Psychology*. Songkhla: Thaksin University. (in Thai)
- Chandaeng, B. et al. (2019). *The factors influencing behavior change*. *Dhammathas Academic Journal*, 19(2), 235-244. (in Thai)

- Charoenwongsak, K. (2018). *Social Skills. A base to be successful in working*. [Online]. Retrieved November 11, 2022, from: http://www.kriengsak.com/node/1603_ (in Thai)
- Child and Youth Media Institute. (2020). *Hate Speech*. 3rd ed. Bangkok: Walk on Cloud.
- Choosaengnil, C. (2019). *Digital Hate Speech*. [Online]. Retrieved December 15, 2022, from: <https://www.scimath.org/article-technology/item/10962-digital-hate-speech> (in Thai)
- Department of Mental Health, Ministry of Public Health, Phetchaburi Province. (2021). [Online]. Retrieved December 10, 2022, from: <https://dmh.go.th/report/datacenter/dmh/host.asp?id=76&nyear=2561> (in Thai)
- Eimsuphasit, S. (2006). *Putting Students at the Center and Assessing Based on Reality*. Chiang Mai: Chiang Mai Light of Art Printing House. (in Thai)
- Lueangsophaphan, K. and Chomphucome, P. (2023). The Mathematical-Modeling-Based Learning Management to Promote the Mathematics' Abilities of Grade 12 Students. *Sripatum Review of Humanities and Social Sciences*, 23(2), 11-25.
- National Center for Suicide Prevention. (2024) *Summary of Successful Suicide Report*. [Online]. Retrieved December 11, 2022, from: Retrieved December 15, 2022, from: <https://www.scimath.org/article-technology/item/10962-digital-hate-speech> (in Thai)
- Nilyam, J. (2021). *Social Skills can be trained, easily start at home*. [Online]. Retrieved December 15, 2022, from: https://www.manarom.com/blog/social_skills.html
- Office of Health Information Systems Development. (2013). *Thai Adolescents Imitating Celebrities, Values Society Needs to Question!*. [Online]. Retrieved January 15, 2013, from: https://www.hiso.or.th/hiso5/healthy/news.php?names=19&news_id=3277 (in Thai)
- Panichakul, K. and Samranbua, A. (2013). The application of the Transtheoretical Model to promote exercise behavior. *The Journal of Boromarajonani College of Nursing, Nakhon Ratchasima*, 19(1), 66-76. (in Thai)
- Praekitthammachai, W. (2012). *The Effects of Behavior Modification to Reduce Aggressive Behavior of Adolescents at Risk*. Thesis of the Degree of Master of Education in Guidance and Counseling Psychology. Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Riggio. (1989). Assessment of basic social skills. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(3), 649-660.
- Srisa-ard, B. (1992). *Basic Research*. 3rd ed. Bangkok: Suwiriyaarn.
- Yuwakosol, S. (2022). *Their mind, our mind. Develop communication skills to prevent the online world from becoming too cruel*. [Online]. Retrieved December 10, 2022, from: <http://cosci.swu.ac.th/news-event/cas/2023/ใจเขา-ใจเรา-สร้างทักษะสื่อสารเพื่อไม่ให้โลกออนไลน์โหดร้ายเกินไป>. (in Thai)